

آموزش از موضوعاتی است که همیشه مورد توجه بشر بوده است، انسان در هر موقعیتی درصدد است تا با فراگیری دانش و مهارت های جدید بتواند در شرایط مختلف نیازهای خود را برآورده سازد، هر موقعیتی که تجربه می کند نیازهای جدیدی را در مقابل خود می بیند و چه بسا یادگیری مهارت های خاص حیات او را تضمین نماید. از دست دادن سلامتی و احیانا بستری شدن در بیمارستان یکی از موقعیت هایی است که نیاز به یادگیری را دوچندان می کند. به عبارت دیگر بیماری فرصتی برای یادگیری را فراهم می کند و در همین راستا مفهوم آموزش به بیمار در هنگام بیماری و بستری شدن در بیمارستان شکل گرفته است.

آموزش به بیمار یکی از ابعاد مهم مراقبت های پرستاری و از نقش های کلیدی پرستاران در ارائه خدمات بهداشتی درمانی به شمار می رود. مطالعات نشان داده است که پرستاران نقش ارزنده ای در آموزش به بیماران دارند. این بخش جز مهمی از وظایف مستقل آنان محسوب می شود. زیرا پرستاران دسترسی بیشتری به بیمار و خانواده وی دارند و زمان بسیاری را صرف مراقبت از بیمار می کنند و در نتیجه فرصت های مکرری برای آموزش فراهم می شود.

پرستار در نقش آموزش دهنده به بیمار و خانواده وی کمک می کند تا توانایی آنان در مراقبت از خود افزایش و در نتیجه سلامتی ارتقاء یافته و از بیماری ها پیشگیری شود. عوامل متعددی ضرورت آموزش را نمایان می سازد که یکی از مهم ترین آنها اهمیت سلامتی نسبت به درمان در قرن کنونی است، بنابراین افراد نیازمند کسب دانش و تغییر نگرش در زمینه سلامتی هستند.

اقامت کوتاه تر در بیمارستان، خروج زودتر از تخت، آمادگی برای گذراندن دوره نقاهت در منزل، افزایش بیماری های مزمن، افزایش ناتوانی و معلولیت ها از عواملی هستند که نقش آموزش را مهم می سازند.

اثرات ارزنده و مفید آموزش به بیمار بارها در تحقیقات مختلف تایید شده است از آنجایی که حفظ و ارتقاء سلامتی از اولویت های سیستم های بهداشتی در جهان محسوب می شود آموزش به بیمار و افزایش توانایی افراد در مراقبت از خود کلید اصلی رسیدن به این منظور است. آموزش به بیمار باعث افزایش رضایت مددجو، بهبود کیفیت زندگی، اطمینان از تداوم مراقبت ها، کاهش اضطراب بیمار، کاهش بروز عوارض بیماری و افزایش شرکت در برنامه های مراقبت بهداشتی و افزایش استقلال مددجو در انجام فعالیت های روزانه می شود.

در این راستا اهم وظایف واحد آموزش بیمار در مرکز آموزشی درمانی علوی تبریز به شرح ذیل می باشد:

- 1-انجام نیازسنجی و تعیین اولویت های آموزش به بیمار متناسب با هر گروه از بیماری که نیازمند آموزش های خودمراقبتی هستند.
- 2-تدوین طرح درسی و برنامه ریزی بر اساس نیازسنجی آموزشی: آموزش های مربوط به سیر بیماری، نکات تشخیصی درمانی، پیشگیری از بیماری، پیشگیری و کنترل عوارض، نحوه مراقبت از بیمار، روش های خودمدیریتی و خودمراقبتی در سلامت و بیماری، بازگشت به فعالیت های روزمره، سازگاری و تطابق با بیماری، ناتوانی و توانبخشی، مراقبت های دارویی، حفظ ایمنی بیمار و محافظت از مخاطرات را در برنامه های آموزش مدون طراحی و تدوین نماید.
- 3-تهیه مطالب و رسانه های آموزشی و کمک آموزشی شامل کتاب، جزوات، پمفلت و پوسترهای بهداشتی، فایل های صوتی و نظایر آن.
- 4-شناسایی و معرفی منابع و امکانات موجود و جدید و مدرن و تجهیزات و تسهیلات آموزش به روز
- 5-برگزاری انواع جلسات آموزشی انفرادی و گروهی از جمله آموزش چهره به چهره، جلسات مشاوره و پیگیری بیماران، بحث و آموزش های گروهی، کنفرانس، میزگرد، سمپوزیوم.
- 6-تدوین برنامه عملیاتی واحد به صورت سالیانه
- 7-تهیه و تنظیم برنامه های اجرایی به صورت ماهیانه
- 8-تهیه ابزار مناسب جهت ارزیابی عملکرد و فعالیت های آموزش سلامت
- 9-حضور فعال در کمیته آموزش به بیمار به عنوان دبیر کمیته
- 10-گزارش پیشرفت برنامه به مقام مافوق در کمیته دانشگاهی
- 11-ارائه پیشنهاد بودجه به مدیریت پرستاری
- 12-تهیه و گزارش عملکرد مطابق با برنامه
- 13-شرکت در برنامه های مرتبط با آموزش به بیمار با همامنگی مدیر پرستاری
- 14-ثبت و گزارش کلی فعالیت ها و نتایج حاصله به مدیر خدمات پرستاری
- 15-همکاری و هماهنگی با سوپروایزر بالینی، کنترل عفونت و آموزشی در امر آموزش